

नेपाल राष्ट्र बैंक
विदेशी विनिमय व्यवस्थापन विभाग

इ.प्रा. परिपत्र संख्या : ३/२०८१-८२

केन्द्रीय कार्यालय
बालुवाटार, काठमाडौं ।
फोन नं.: ५७९६४४/६४५/६४६
एक्सटेन्सन ५३०
पोष्ट बक्स: ७३
Email: fxmd_policy@nrb.org.np

मिति: २०८१/०६/३०

श्री नेपाल राष्ट्र बैंक, बैंकिङ विभागलगायत सम्पूर्ण प्रदेशस्थित कार्यालयहरु,
श्री विदेशी विनिमय कारोबार गर्न इजाजतपत्रप्राप्त बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरु,
श्री विदेशी विनिमय कारोबार गर्न इजाजतपत्रप्राप्त सम्पूर्ण निकायहरु ।

विषय : एकीकृत परिपत्र-२०८० मा संशोधन गरिएको सम्बन्धमा ।

महाशय,

विदेशी विनिमय कारोबार गर्न इजाजतपत्रप्राप्त निकायलाई जारी गरिएको एकीकृत परिपत्र-२०८० लाई संलग्नबमोजिम संशोधन/परिमार्जन/थप गरिएको हुँदा सोहीबमोजिम गर्नु/गराउनु हुन विदेशी विनिमय (नियमित गर्ने) ऐन, २०१९ को दफा १२ र नेपाल राष्ट्र बैंक ऐन, २०५८ को दफा ६३ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी यो परिपत्र जारी गरिएको छ ।

बोधार्थ:

- १) श्री गभर्नरको कार्यालय ।
- २) श्री डेपुटी गभर्नरको कार्यालय ।
- ३) नेपाल सरकार, प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय, राजस्व अनुसन्धान विभाग ।
- ४) नेपाल सरकार, अर्थ मन्त्रालय, वित्तीय क्षेत्र व्यवस्थापन तथा संस्थान समन्वय महाशाखा ।
- ५) नेपाल सरकार, अर्थ मन्त्रालय, भन्सार विभाग ।
- ६) नेपाल सरकार, उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय, वाणिज्य, आपूर्ति तथा उपभोक्त संरक्षण विभाग ।
- ७) नेपाल सरकार, उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय, उद्योग विभाग ।
- ८) श्री नेपाल राष्ट्र बैंक, बैंक तथा वित्तीय संस्था नियमन विभाग ।
- ९) श्री नेपाल राष्ट्र बैंक, बैंक सुपरिवेक्षण विभाग ।
- १०) श्री नेपाल राष्ट्र बैंक, वित्तीय संस्था सुपरिवेक्षण विभाग ।
- ११) श्री नेपाल राष्ट्र बैंक, गैर-बैंक वित्तीय संस्था सुपरिवेक्षण विभाग ।
- १२) श्री नेपाल राष्ट्र बैंक, आन्तरिक लेखापरीक्षण विभाग ।
- १३) श्री नेपाल उद्योग वाणिज्य महासंघ ।
- १४) श्री नेपाल उद्योग परिसंघ ।
- १५) श्री नेपाल चेम्बर अफ कमर्स ।
- १६) श्री नेपाल बैंकर्स संघ ।
- १७) श्री डेभलपमेण्ट बैंकर्स एशोसिएसन ।
- १८) श्री वित्तीय संस्था संघ ।
- १९) श्री लघुवित्त बैंकर्स संघ ।

भवदीय,

(रेवतीप्रसाद नेपाल)
कार्यकारी निर्देशक

नेपाल राष्ट्र बैंक, विदेशी विनिमय व्यवस्थापन विभागबाट जारी भएको एकीकृत परिपत्र-२०८० मा
संशोधन/परिमार्जन/थप सम्बन्धमा

क्र.सं.	एकीकृत इ.प्रा. परिपत्र	खण्ड/ दफा/ बुँदा	विवरण व्यवस्था	संशोधित व्यवस्था
१.	१/ २०८०	१.१.६(ण)	Copy Document को आधारमा वि.वि.नि.फा.नं. ४/४(ग) जारी भएको मितिले ४५ दिनभित्र Original Document पेश भइसक्नु पर्नेछ । अन्यथा सोही आयातकर्तालाई पुनः Copy Document को आधारमा वि.वि.नि.फा.नं. ४/४(ग) जारी गर्न मिल्ने छैन । यस्तो म्याद भित्र Original Document पेश नभएको अवस्थामा उक्त म्याद नाघेको १५ दिनभित्र यस विभागलाई जानकारी गराउनु पर्नेछ ।	Copy Document को आधारमा वि.वि.नि.फा.नं. ४/४(ग) जारी भएको मितिले ६० दिनभित्र Original Document पेश भइसक्नु पर्नेछ । अन्यथा सोही आयातकर्तालाई पुनः Copy Document को आधारमा वि.वि.नि.फा.नं. ४/४(ग) जारी गर्न मिल्ने छैन । यस्तो म्याद भित्र Original Document पेश नभएको अवस्थामा उक्त म्याद नाघेको १५ दिनभित्र यस विभागलाई जानकारी गराउनु पर्नेछ ।
२.	१/ २०८०	१.६.६(ख)	Copy Document को आधारमा वि.वि.नि.फा.नं. ४ जारी भएको मितिले ४५ दिनभित्र Original Document पेश भई सक्नु पर्ने, अन्यथा सोही आयातकर्तालाई पुनः Copy Document को आधारमा वि.वि.नि.फा.नं. ४ जारी गर्न नमिल्ने । साथै, यस्तो म्याद भित्र Original Document पेश नभएका प्रतीतपत्रहरूको विवरण सो म्याद समाप्त भएको ७ दिनभित्र यस विभागमा पेश गर्नु पर्ने । यस प्रयोजनको लागि प्रतीतपत्र नम्बर र चलान भई आउने सामानहरूको परिमाण स्पष्ट भएको Consignment Note/Carrier Note को Fax Copy लाई पनि Copy Document को रूपमा लिन सकिने ।	Copy Document को आधारमा वि.वि.नि.फा.नं. ४ जारी भएको मितिले ६० दिनभित्र Original Document पेश भई सक्नु पर्ने, अन्यथा सोही आयातकर्तालाई पुनः Copy Document को आधारमा वि.वि.नि.फा.नं. ४ जारी गर्न नमिल्ने । साथै, यस्तो म्याद भित्र Original Document पेश नभएका प्रतीतपत्रहरूको विवरण सो म्याद समाप्त भएको ७ दिनभित्र यस विभागमा पेश गर्नु पर्ने । यस प्रयोजनको लागि प्रतीतपत्र नम्बर र चलान भई आउने सामानहरूको परिमाण स्पष्ट भएको Consignment Note/Carrier Note को Fax Copy लाई पनि Copy Document को रूपमा लिन सकिने ।
३.	१/ २०८०	१.७.७	यस सुविधाअन्तर्गत सटही सुविधा प्रदान भएको ९० दिन भित्र सामान आयात गरिसक्नु पर्नेछ । तर, पटक-पटक (Partially) सटही सुविधा प्रदान भई एकै पटक सामान Shipment हुने अवस्थामा पहिलो पटक सटही लिएको ९० दिन भित्र आयात गरिसक्नु पर्नेछ ।	यस सुविधाअन्तर्गत सटही सुविधा प्रदान भएको १२० दिन भित्र सामान आयात गरिसक्नु पर्नेछ । तर, पटक-पटक (Partially) सटही सुविधा प्रदान भई एकै पटक सामान Shipment हुने अवस्थामा पहिलो पटक सटही लिएको १२० दिन भित्र आयात गरिसक्नु पर्नेछ ।
४.	१/ २०८० को शुरुको वाक्य	१.७.२०	हवाईजहाज, दूरसञ्चार र मेडिकल इक्विपमेण्टका पार्टपूर्जाहरू तत्कालै विदेशबाट मगाउनु परेको अवस्थामा र विक्रेताले उधारोमा दिएमा अधिकतम अमेरिकी डलर १० हजार मूल्य सम्मका त्यस्ता सामानहरू अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थल भन्सार नाकाबाट आयात गर्न सकिने छ ।	हवाईजहाज, दूरसञ्चार र मेडिकल इक्विपमेण्टका पार्टपूर्जाहरू तत्कालै विदेशबाट मगाउनु परेको अवस्थामा र विक्रेताले उधारोमा दिएमा अधिकतम अमेरिकी डलर एक लाख मूल्य सम्मका त्यस्ता सामानहरू अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थल भन्सार नाकाबाट आयात गर्न सकिने छ ।
५.	१/ २०८०	१.१०(उ)	सामान आयात वा निर्यातको सिलसिलामा पोर्ट अथोरिटी वा सो सम्बन्धी कार्य गर्ने निकायमा तिर्नु पर्ने डेमरेज (Demurrage) शुल्कको लागि सम्बन्धित आयात/निर्यातको लागि जारी भएको ढुवानीसम्बन्धी कागजातको प्रतिलिपि र सो ढुवानी कागजातको नम्बर समेत उल्लेख भई सम्बन्धित निकायबाट जारी भएको विल विजकको आधारमा सटही प्रदान गर्न सकिनेछ ।	सामान आयात वा निर्यातको सिलसिलामा पोर्ट अथोरिटी, ढुवानी/कन्टेनर सेवा प्रदायक वा सोसम्बन्धी कार्य गर्ने निकाय/संस्थामा तिर्नु पर्ने डेमरेज (Demurrage) तथा डिटेन्शन (Detention) शुल्कको लागि सम्बन्धित आयात/निर्यातको लागि जारी भएको ढुवानीसम्बन्धी कागजातको प्रतिलिपि र सो ढुवानी कागजातको नम्बर समेत उल्लेख भई सम्बन्धित निकाय/संस्थामा जारी भएको विल

नेपाल राष्ट्र बैंक, विदेशी विनिमय व्यवस्थापन विभागबाट जारी भएको एकीकृत परिपत्र-२०८० मा
संशोधन/परिमार्जन/थप सम्बन्धमा

क्र.सं.	एकीकृत खण्ड/ इ.प्रा. परिपत्र	खण्ड/ दफा/ बुँदा	विवरण व्यवस्था	संशोधित व्यवस्था
६.	१/ २०८०	१.११.१ (ख)	भुक्तानीका स्पष्ट शर्तहरू उल्लेख भएको प्रो-फर्मा इन्भ्वाइस वा अन्य कागजातको आधारमा अग्रिम तथा आंशिक रूपमा समेत यस्तो सटही सुविधा प्रदान गर्न सकिने छ। यसरी आंशिक रूपमा सटही सुविधा प्रदान गरेको अवस्थामा पूरै रकमको सटही प्रदान गरिसके पछि वा आयातकर्ताले सटही सुविधा लिएको रकम मात्रको मालसामान आयात हुने व्यहोरा उल्लेख गरी निवेदन दिएको अवस्थामा सटही मिति र रकम समेत उल्लेख गरी सटही प्रदान भएको पूरै रकमको वि.वि.नि.फा.नं. ४(ग) जारी गर्नु पर्नेछ। अग्रिम भुक्तानी रकमबाट पटके दुवानी (Partial Shipment) को माध्यमबाट आयात हुने भएमा सम्बन्धित आयातकर्ताको निवेदन बमोजिम पटके दुवानी हुने रकमसम्मको वि.वि.नि.फा.नं. ४(ग) समेत जारी गर्न सकिनेछ।	दफा १.१.१(३) बमोजिमको व्यहोरा उल्लेख भएको प्रो-फर्मा इन्भ्वाइस वा अन्य कागजातको आधारमा अग्रिम तथा आंशिक रूपमा समेत यस्तो सटही सुविधा प्रदान गर्न सकिने छ। यसरी आंशिक रूपमा सटही सुविधा प्रदान गरेको अवस्थामा पूरै रकमको सटही प्रदान गरिसके पछि वा आयातकर्ताले सटही सुविधा लिएको रकम मात्रको मालसामान आयात हुने व्यहोरा उल्लेख गरी निवेदन दिएको अवस्थामा सटही मिति र रकम समेत उल्लेख गरी सटही प्रदान भएको पूरै रकमको वि.वि.नि.फा.नं. ४(ग) जारी गर्नु पर्नेछ। अग्रिम भुक्तानी रकमबाट पटके दुवानी (Partial Shipment) को माध्यमबाट आयात हुने भएमा सम्बन्धित आयातकर्ताको निवेदन बमोजिम पटके दुवानी हुने रकमसम्मको वि.वि.नि.फा.नं. ४ (ग) समेत जारी गर्न सकिनेछ।
७.	१/ २०८०	अनुसूची १.५ र १.६ मा उल्लिखित	९० (नब्बे) दिन	१२० (एक सय बीस) दिन
८.	१/ २०८०	अनुसूची १.७ को क्र.सं. २७	३४.०२.९०.१०: LABSA (डिटरजेन्टमा प्रयोग हुने कच्चा पदार्थ)	३४.०२.३१.००: LABSA (डिटरजेन्टमा प्रयोग हुने कच्चा पदार्थ)
९.	१/ २०८०	अनुसूची १.७ मा थप	(हाल नभएको)	१९०५.९०.४० : औषधि भर्न हुने खाली क्याप्सुल (एम्टी क्यास)
१०.	७/ २०८०	१(ख)(२)	वैदेशिक रोजगारीमा जाने नेपाली नागरिकलाई राहदानी बापत सटही सुविधा उपलब्ध गराउँदा देहायबमोजिम गर्नु पर्नेछ : (अ) जापान, दक्षिण कोरिया, युरोप महादेश, संयुक्त राज्य अमेरिका, क्यानाडा जानेको हकमा: अधिकतम अमेरिकी डलर ५००। (आ) अन्य मुलुक जानेको हकमा: अधिकतम अमेरिकी डलर २००।	वैदेशिक रोजगारीमा जाने नेपाली नागरिकलाई राहदानी बापत सटही सुविधा उपलब्ध गराउँदा देहायबमोजिम गर्नु पर्नेछ : (अ) जापान, दक्षिण कोरिया, युरोप महादेश, संयुक्त राज्य अमेरिका, क्यानाडा, अष्ट्रेलिया जानेको हकमा: अधिकतम अमेरिकी डलर ५००। (आ) अन्य मुलुक जानेको हकमा: अधिकतम अमेरिकी डलर २००।
११.	७/ २०८०	८(क)(४)	बैंक/वित्तीय संस्थाहरूले आफै प्रयोजनको लागि प्रयोग गर्ने Refinitiv, Bloomberg, Bridge-News, Swift, ATM को License शुल्क, कार्ड Personalization, Core Banking Software, AML/CFT Software सेवाको भुक्तानी।	बैंक/वित्तीय संस्थाहरूले आफै प्रयोजनको लागि प्रयोग गर्ने Refinitiv, Bloomberg, Bridge-News, Swift, ATM को License शुल्क, कार्ड Personalization, Core Banking Software (including maintenance), AML/CFT Software (including maintenance) सेवाको भुक्तानी।
१२.	७/ २०८०	८(ख)	विदेशस्थित अस्पतालमा गई औषधोपचार गराउने र आवश्यक औषधि खरिद गर्ने प्रयोजनका लागि	विदेशस्थित अस्पतालमा गई औषधोपचार गराउने र आवश्यक औषधि तथा उपचारजन्य

नेपाल राष्ट्र बैंक, विदेशी विनिमय व्यवस्थापन विभागबाट जारी भएको एकीकृत परिपत्र-२०८० मा
संशोधन/परिमार्जन/थप सम्बन्धमा

क्र.सं.	एकीकृत खण्ड/ इ.प्रा. परिपत्र	दफा/ बुँदा	विवरण व्यवस्था	संशोधित व्यवस्था
			<p>नेपाली नागरिकहरूलाई देहाय बमोजिमको प्रकृया पूरा गरी बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूले वार्षिक अमेरिकी डलर १० हजारसम्म सटही सुविधा प्रदान गर्न सक्नेछन् :</p> <p>(१) वाट्य मुलुक गई उपचार गराउन चाहने वा गर्नुपर्ने व्यक्तिले नेपालका अस्पतालमा स्वास्थ्य परीक्षण गराई वाट्य मुलुक गई उपचार गराउन उपयुक्त हुने भनी स्वदेशका डाक्टरले उपलब्ध गराएको सिफारिसपत्र तथा विदेशस्थित अस्पतालबाट उपचारमा लाग्ने अनुमानित खर्च उल्लेख भएको कागजात पेश गर्नुपर्ने ।</p> <p>(२) यस्तो सटही सुविधा विदेशी अस्पतालले भुक्तानी पाउने गरी पठाउनु पर्ने ।</p> <p>(३) यस व्यवस्था अन्तर्गत सटहीबापत् लिएको रकमको खर्च विवरण उपचारबाट फर्केको १५ दिनभित्र सम्बन्धित बैंक तथा वित्तीय संस्थामा बुझाउनु पर्नेछ ।</p> <p>(४) यसरी सटही सुविधा प्रदान गरे पश्चात उक्त सुविधा दिइएका व्यक्तिहरूको नाम, ठेगाना, फोन नम्बर, सटही लिएको मुद्रा र रकम उपचार गराउने विदेशी अस्पतालको नाम, ठेगाना एवम् खर्च फछ्यौट् भए/नभएको विवरण अर्धवार्षिक रूपमा अवधि समाप्त भएको मितिले १५ (पन्थ्य) दिन भित्र यस विभागमा पेश गर्नु पर्नेछ ।</p> <p>(५) खण्ड ख(३) बमोजिमको सटही लिई सोको विवरण नबुझाउने व्यक्तिलाई पुनः त्यस्तो सुविधा प्रदान गरिनेछैन ।</p>	<p>उपकरण खरिद गर्ने प्रयोजनका लागि नेपाली नागरिकहरूलाई देहाय बमोजिमको प्रकृया पूरा गरी बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूले वार्षिक अमेरिकी डलर १५ हजारसम्म सटही सुविधा प्रदान गर्न सक्नेछन् :</p> <p>(१) वाट्य मुलुक गई उपचार गराउन चाहने वा गर्नुपर्ने व्यक्तिले नेपालका अस्पतालमा स्वास्थ्य परीक्षण गराई वाट्य मुलुक गई उपचार गराउन उपयुक्त हुने भनी स्वदेशका डाक्टरले उपलब्ध गराएको सिफारिसपत्र तथा विदेशस्थित अस्पतालबाट उपचारमा लाग्ने अनुमानित खर्च उल्लेख भएको कागजात पेश गर्नुपर्ने ।</p> <p>(२) यस्तो सटही सुविधा विदेशी अस्पताल (औषधि तथा उपकरण बिक्रेता समेत) ले भुक्तानी पाउने गरी पठाउनु पर्ने ।</p> <p>(३) यस व्यवस्था अन्तर्गत सटहीबापत् लिएको रकमको खर्च विवरण उपचारबाट फर्केको १५ दिनभित्र सम्बन्धित बैंक तथा वित्तीय संस्थामा बुझाउनु पर्नेछ ।</p> <p>(४) यसरी सटही सुविधा प्रदान गरे पश्चात उक्त सुविधा दिइएका व्यक्तिहरूको नाम, ठेगाना, फोन नम्बर, सटही लिएको मुद्रा र रकम उपचार गराउने विदेशी अस्पताल (औषधि तथा उपकरण बिक्रेता समेत) को नाम, ठेगाना एवम् खर्च फछ्यौट् भए/नभएको विवरण अर्धवार्षिक रूपमा अवधि समाप्त भएको मितिले १५ (पन्थ्य) दिन भित्र यस विभागमा पेश गर्नु पर्नेछ ।</p> <p>(५) खण्ड ख(३) बमोजिमको सटही लिई सोको विवरण नबुझाउने व्यक्तिलाई पुनः त्यस्तो सुविधा प्रदान गरिनेछैन ।</p>
१३.	७/ २०८०	१४(क)	<p>विदेशी मुद्रा फिर्ता पठाउनेसम्बन्धी व्यवस्था</p> <p>(क) विदेशबाट विभिन्न प्रयोजनको लागि प्राप्त भएका विदेशी मुद्रा रकम पठाउने बैंकबाट फिर्ता गर्न माग भई आएमा र जुन प्रयोजनको लागि विदेशी मुद्रा भित्रिएको हो सोअनुरूप खर्च नहुने भएमा र त्यस्तो रकम सम्बन्धित खातामा जम्मा भइसकेको भए बेनेफिसरीको समेत सहमति लिई प्राप्त भएको विदेशी मुद्राको सीमा ननाघ्ने गरी अमेरिकी डलर ५ हजारसम्म वा सो बराबरको विदेशी मुद्रा आवश्यक कागजातका आधारमा सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतंकवादी क्रियाकलापमा वित्तीय लगानी निवारणसम्बन्धी प्रचलित राष्ट्रिय तथा</p>	<p>विदेशी मुद्रा फिर्ता पठाउनेसम्बन्धी व्यवस्था</p> <p>(क) विदेशबाट विभिन्न प्रयोजनको लागि प्राप्त भएका विदेशी मुद्रा रकम पठाउने बैंकबाट फिर्ता गर्न माग भई आएमा र जुन प्रयोजनको लागि विदेशी मुद्रा भित्रिएको हो सोअनुरूप खर्च नहुने भएमा र त्यस्तो रकम सम्बन्धित खातामा जम्मा भइसकेको भए बेनेफिसरीको समेत सहमति लिई प्राप्त भएको विदेशी मुद्राको सीमा ननाघ्ने गरी अमेरिकी डलर १० हजारसम्म वा सो बराबरको विदेशी मुद्रा आवश्यक कागजातका आधारमा सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतंकवादी क्रियाकलापमा वित्तीय लगानी निवारणसम्बन्धी प्रचलित राष्ट्रिय</p>

नेपाल राष्ट्र बैंक, विदेशी विनिमय व्यवस्थापन विभागबाट जारी भएको एकीकृत परिपत्र-२०८० मा
संशोधन/परिमार्जन/थप सम्बन्धमा

क्र.सं.	एकीकृत खण्ड/ इ.प्रा. परिपत्र	खण्ड/ दफा/ बुँदा	विवरान व्यवस्था	संशोधित व्यवस्था
			<p>अन्तर्राष्ट्रिय कानुनी व्यवस्थाको पूर्ण पालना हुने गरी रकम प्राप्त गर्ने सम्बन्धित बैंकले एजेन्सी खातामा जम्मा भएको ६० दिनभित्र फिर्ता पठाउन सक्नेछ । तर, त्यस्तो रकम अवैधानिक तथा आपराधिक प्रकृतिको भएमा फिर्ता पठाउन मिल्ने छैन ।</p> <p>साथै, त्यस्तो अमेरिकी डलर ५ हजारसम्म विदेशस्थित आफ्नो एजेन्सी खातामा जम्मा भईसकेको तर सम्बन्धित लाभग्राही (Beneficiary) को खातामा जम्मा भइनसकेको वा भुक्तानी भइनसकेको विदेशी मुद्रा रकमहरू फिर्ता (Refund) को लागि सम्बन्धित बैंकबाट अधिकारिक अनुरोध भएमा एजेन्सी खातामा जम्मा भएको ६० दिनभित्र सम्म मात्र फिर्ता गर्न सकिने छ ।</p> <p>यसरी फिर्ता गरिएको फेहरिस्त मासिक रूपमा महिना व्यतीत भएको १५ दिनभित्र यस विभागमा पठाउनु पर्नेछ । तर, त्यस्तो रकम शंकास्पद देखिएमा फिर्ता पठाउन मिल्नेछैन ।</p>	<p>तथा अन्तर्राष्ट्रिय कानुनी व्यवस्थाको पूर्ण पालना हुने गरी रकम प्राप्त गर्ने सम्बन्धित बैंकले एजेन्सी खातामा जम्मा भएको ६० दिनभित्र फिर्ता पठाउन सक्नेछ । तर, त्यस्तो रकम अवैधानिक तथा आपराधिक प्रकृतिको भएमा फिर्ता पठाउन मिल्ने छैन ।</p> <p>साथै, त्यस्तो अमेरिकी डलर १० हजारसम्म विदेशस्थित आफ्नो एजेन्सी खातामा जम्मा भईसकेको तर सम्बन्धित लाभग्राही (Beneficiary) को खातामा जम्मा भइनसकेको वा भुक्तानी भइनसकेको विदेशी मुद्रा रकमहरू फिर्ता (Refund) को लागि सम्बन्धित बैंकबाट अधिकारिक अनुरोध भएमा एजेन्सी खातामा जम्मा भएको ६० दिनभित्र सम्म मात्र फिर्ता गर्न सकिने छ ।</p> <p>यसरी फिर्ता गरिएको फेहरिस्त मासिक रूपमा महिना व्यतीत भएको १५ दिनभित्र यस विभागमा पठाउनु पर्नेछ । तर, त्यस्तो रकम शंकास्पद देखिएमा फिर्ता पठाउन मिल्नेछैन ।</p>
१४.	७/ २०८०	१७(२क) थप	(हाल नभएको)	उपदफा १ र २ मा जुनसूकै कुरा लेखिएको भएतापनि परिवर्त्य विदेशी मुद्राको स्रोत भएका संस्थाबाट परिवर्त्य विदेशी मुद्रामा पारिश्रमिक प्राप्त गर्ने गरी नेपालमा कार्यरत भारतीय नागरिकलाई त्यस्तो खाताको मौज्दातले खामेसम्म उपदफा १ र २ मा उल्लिखित सीमा र कागजातको अधीनमा रही परिवर्त्य विदेशी मुद्रामा समेत पारिश्रमिकको रिप्याट्रियशन सुविधा प्रदान गर्न सकिनेछ ।
१५.	७/ २०८०	अनुसूची ७.१ मा थप	(हाल नभएको)	<p>भ्रमणको उद्देश्य (विवरण खण्डभन्दा अग्र खण्डमा रहने गरी) :</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ व्यवसायिक/औपचारिक भ्रमण ○ उपचार ○ स्थायी बसाई (प्रथम पटक) ○ अस्थायी रोजगार ○ शिक्षा, अध्ययन ○ अन्य व्यक्तिगत भ्रमण
१६.	८/ २०८०	३	इजाजतपत्रप्राप्त बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूले विदेशी विश्वविद्यालयको सम्बन्धनमा नेपाल सरकारको अनुमति लिई खुलेका नेपालस्थित शिक्षण संस्थाहरूलाई सम्बन्धन, परीक्षा शुल्कहरूको भुक्तानीको लागि देहाय बमोजिमका कागजात लिई अमेरिकी डलर १२,००० वा सो बराबरको अन्य परिवर्त्य विदेशी मुद्रासम्मको सटही सुविधा उपलब्ध गराउन सक्नेछन् :	इजाजतपत्रप्राप्त बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूले विदेशी विश्वविद्यालयको सम्बन्धनमा नेपाल सरकारको अनुमति लिई खुलेका नेपालस्थित शिक्षण संस्थाहरूलाई सम्बन्धन, परीक्षा शुल्कहरूको भुक्तानीको लागि देहाय बमोजिमका कागजात लिई अमेरिकी डलर २५,००० वा सो बराबरको अन्य परिवर्त्य विदेशी मुद्रासम्मको सटही सुविधा उपलब्ध गराउन

नेपाल राष्ट्र बैंक, विदेशी विनिमय व्यवस्थापन विभागबाट जारी भएको एकीकृत परिपत्र-२०८० मा
संशोधन/परिमार्जन/थप सम्बन्धमा

क्र.सं.	एकीकृत खण्ड/ इ.प्रा. परिपत्र	दफा/ बुँदा	विवरण व्यवस्था	संशोधित व्यवस्था
				संक्षेपम् :
१७.	८/ २०८०	३(७)	अमेरिकी डलर १२,००० वा सो बराबरको अन्य परिवर्त्य विदेशी मुद्राभन्दा बढी रकमको भुक्तानीको लागि माथि उल्लिखित कागजातहरू सहित यस विभागको स्वीकृतिको आधारमा मात्र सटही सुविधा प्रदान गर्नु पर्नेछ ।	अमेरिकी डलर २५,००० वा सो बराबरको अन्य परिवर्त्य विदेशी मुद्राभन्दा बढी रकमको भुक्तानीको लागि माथि उल्लिखित कागजातहरू सहित यस विभागको स्वीकृतिको आधारमा मात्र सटही सुविधा प्रदान गर्नु पर्नेछ ।
१८.	९/ २०८०	अनुसूची थप ९.१ मा	(हाल नभएको)	(तालिका लगातै रहने गरी) <u>प्राप्तिको स्रोत :</u> १. वैदेशिक भ्रमणबाट फिर्ता क) व्यावसायिक/औपचारिक भ्रमण ख) व्यक्तिगत भ्रमण ग) शिक्षा घ) उपचार २. पेन्सन ३. विप्रेषण (रेमिट्यान्स) ४. अन्य* :..... (*: अनिवार्य रूपमा उल्लेख भर्नुपर्ने)
१९.	११/ २०८०	(क)	भारतबाहेकका मुलुकबाट हुने सेवा आयात सम्बन्धी व्यवस्था:	भारतबाहेकका मुलुकबाट हुने सेवा (सफ्टवेयर, तालिम, सदस्यता शुल्क समेत) आयात सम्बन्धी व्यवस्था:
२०.	११/ २०८०	(क) ५ (छ)	सञ्चालक समितिबाट सटही सुविधा माग गर्ने सम्बन्धमा भएको निर्णयको प्रतिलिपि र सञ्चालक समितिबाट विदेशी मुद्रा अपचलन भएमा सोको सम्पूर्ण जिम्मेवारी लिने स्वःघोषणा ।	सञ्चालक समितिबाट वा सञ्चालक समिति नहुनेको हकमा अद्वितीयारप्राप्त अधिकारीबाट सटही सुविधा माग गर्ने सम्बन्धमा भएको निर्णयको प्रतिलिपि र सञ्चालक समिति वा सञ्चालक समिति नहुनेको हकमा अद्वितीयारप्राप्त अधिकारीबाट विदेशी मुद्रा अपचलन भएमा सोको सम्पूर्ण जिम्मेवारी लिने स्वःघोषणा ।
२१.	११/ २०८०	(ख)	भारतबाट हुने सेवा आयात सम्बन्धी व्यवस्था:	भारतबाट हुने सेवा (सफ्टवेयर, तालिम, सदस्यता शुल्क समेत) आयात सम्बन्धी व्यवस्था:
२२.	११/ २०८०	(ख)२ मा उल्लिखित कागजातको सूची	१) सटही रकमलाई पुष्टि गर्ने बिल/बीजक वा अन्य कागजात, २) सटही माग गर्ने व्यक्ति भए निजको नागरिकताको प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि र फर्म, कम्पनी, संघ संस्था आदि भएमा विधिवत दर्ता भएका अद्यावधिक प्रमाणपत्रहरूको प्रतिलिपि, ३) कर लाग्ने भएमा नियमानुसार कर दाखिला गरेको प्रमाण ।	१) फर्म, कम्पनी वा संस्थाको दर्ता प्रमाणपत्र, स्थायी लेखा नम्बर प्रमाणपत्र र पछिल्लो कर चुक्ता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि । आवेदक प्राकृतिक व्यक्तिको हकमा नेपाली नागरिकता र स्थायी लेखा नम्बर प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि, २) सेवा खरिदबापत नियमानुसार कर दाखिला गरेको निस्सा, ३) पछिल्लो लेखापरीक्षण प्रतिवेदन (आवेदक प्राकृतिक व्यक्तिको हकमा आवश्यक पर्ने छैन) । कुनै आर्थिक वर्ष सम्पन्न नभइसकेका नयाँ संस्थाको हकमा पछिल्लो लेखापरीक्षण प्रतिवेदन आवश्यक पर्ने छैन । ४) सेवा प्रदान गर्ने संस्थासँग गरेको सम्झौता र बिलबीजकको प्रमाणित प्रतिलिपि,

नेपाल राष्ट्र बैंक, विदेशी विनिमय व्यवस्थापन विभागबाट जारी भएको एकीकृत परिपत्र-२०८० मा
संशोधन/परिमार्जन/थप सम्बन्धमा

क्र.सं.	एकीकृत खण्ड/ इ.प्रा. परिपत्र	दफा/ बुँदा	विवरण व्यवस्था	संशोधित व्यवस्था
				<p>५) सम्झौता बमोजिम सटही सुविधा माग गर्ने सम्बन्धमा सञ्चालक समिति वा सञ्चालक समिति नहुने प्रकृतिको संस्थाको हकमा अद्वितयारप्राप्त अधिकारीबाट भएको निर्णयको प्रतिलिपि र विदेशी मुद्रा अपचलन भएमा सोको सम्पूर्ण जिम्मेवारी लिने सम्बन्धी स्वःघोषणा । आवेदक प्राकृतिक व्यक्तिको हकमा आवेदक स्वयम्भले स्वःघोषणा गर्नु पर्नेछ ।</p> <p>६) काम सम्पन्न भएको पुष्टि हुने कागजात भए सो समेत ।</p>
२३.	११ / २०८०	(ख)४ थप	(हाल नभएको)	<p>दफा २ र ३ मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि बस/मिनिबसको बडी निर्माणको लागि देहायबमोजिमका कागजातहरूको आधारमा भारतीय फर्म, कम्पनी, वा संस्थाले भुक्तानी पाउने गरी नेपाली नागरिकलाई समेत प्रति सवारी भा.रु. १५ लाखसम्मको सटही सुविधा बैंक तथा वित्तीय संस्थाबाट प्रदान गर्न सकिनेछ । यस्तो सटही सुविधा प्रदान गर्दा नियामक निकायको स्वीकृति/सिफारिस अनिवार्य हुने छैन:</p> <p>१. भुक्तानी प्राप्त गर्ने भारतीय फर्म/कम्पनी/संस्थाको प्रोफर्मा इन्व्हाइस,</p> <p>२. बस/मिनिबस खरिदको बीलबीजकको प्रतिलिपि,</p> <p>३. बस/मिनिबसको भन्सार प्रज्ञापनपत्रको प्रतिलिपि,</p> <p>४. बस/मिनिबसको बडी निर्माण गर्न पठाउँदा भन्सार धरौटी रसिदको प्रतिलिपि,</p> <p>५. बस/मिनिबसको बडी निर्माण गर्न नेपालस्थित भारतीय कूटनीतिक नियोगको Vehicle Exit Permit को प्रतिलिपि,</p> <p>६. बस/मिनिबसको व्यावसायिक सवारी साधन बीमालेखको प्रतिलिपि,</p> <p>७. बस/मिनिबसको सवारी दर्ता प्रमाणपत्र (Blue Book) को प्रतिलिपि,</p> <p>८. सटही सुविधाको आवेदक नेपाली नागरिक भए नागरिकता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि । आवेदक फर्म/कम्पनी/संस्था भए फर्म/कम्पनी/संस्था दर्ता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि,</p> <p>९. आवेदकको स्थायी लेखा नम्बर प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि ।</p>
२४.	११ / २०८०	(ग) थप	(हाल नभएको)	विदेशबाट रकम प्राप्त भएको आधारमा भारत तथा तेस्रो मुलुकबाट आयात भएको सेवा अन्य मुलुक (भारत समेत) मा निर्यात गर्न पाइने

नेपाल राष्ट्र बैंक, विदेशी विनिमय व्यवस्थापन विभागबाट जारी भएको एकीकृत परिपत्र-२०८० मा
संशोधन/परिमार्जन/थप सम्बन्धमा

क्र.सं.	एकीकृत खण्ड/ इ.प्रा. परिपत्र	दफा/ बुँदा	विद्यमान व्यवस्था	संशोधित व्यवस्था
				<p>व्यवस्था :</p> <p>विदेशबाट विदेशी मुद्रा प्राप्त भएको आधारमा फर्म, कम्पनी, संघ, संस्थाले भारत तथा तेस्रो मुलुकका सेवा आयात गरी अन्य मुलुक (भारत समेत) मा निर्यात व्यापार गर्न विदेशी मुद्रा प्राप्त गर्ने सम्बन्धित वाणिज्य बैंकले विदेशी मुद्राको सुविधा उपलब्ध गराउन सक्नेछ ।</p> <p>१) निर्यात रकम विदेशबाट सम्बन्धित वाणिज्य बैंकमा विदेशी मुद्रामा नै प्राप्त भएको हुनु पर्नेछ ।</p> <p>२) बुँदा (१) बमोजिम प्राप्त रकम ननाध्ने गरी निर्यात रकम प्राप्त गर्ने सम्बन्धित वाणिज्य बैंकले तेस्रो मुलुकको हकमा अमेरिकी डलर १२,००० र भारतको हकमा भा.रु. ३० लाखको सीमाभित्र रहने गरी आयातको लागि भुक्तानी सुविधा उपलब्ध गराउन सक्नेछ ।</p> <p>३) नेपालको प्रचलित कानूनले कारोबार गर्ने निषेध नगरेको कारोबार मात्र गर्नु पर्नेछ ।</p> <p>४) AML तथा CFT सम्बन्धी व्यवस्थाहरूको पालना हुनु पर्नेछ ।</p> <p>५) खण्ड (क) र (ख) मा उल्लिखित नियामक निकायको सिफारिस/स्वीकृति अनिवार्य हुने छैन ।</p> <p>६) निर्यात रकम भा.रु.मा प्राप्त भएको हकमा भने आयातको भुक्तानी परिवर्त्य विदेशी मुद्रामा गर्ने पाइने छैन ।</p> <p>७) यस व्यवस्था बमोजिम आयातको भुक्तानी सम्बन्धी विवरण सम्बन्धित वाणिज्य बैंकले अद्यावधिक गरी राख्नु पर्नेछ ।</p>
२५.	१२/ २०८०	५ मा उल्लिखित	“शाखा”	“शाखा तथा स्थायी संस्थापन (Permanent Establishment)”
२६.	१३/ २०८०	६ख	दफा ६क मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि विदेशी लगानी भएका इजाजतपत्रप्राप्त “क” वर्गका वाणिज्य बैंकले आफ्नो विदेशी लगानीकर्ता बैंक तथा वित्तीय संस्थाबाट जारी भएको बैंक/वित्तीय जमानत यस्तो प्रयोजनको लागि स्वीकार गर्न सक्ने छैनन् ।	(हटाइएको)
२७.	१४/ २०८०	६(ज)	PoS मार्फत् विदेशी मुद्रा सटहीको इजाजत प्रदान गर्ने सम्बन्धमा : (अ) PoS मार्फत् विदेशी मुद्रा सटही प्रदान गर्न चाहने मनिचेब्जरहरूले यस बैंकबाट इजाजत लिनु पर्नेछ । यस सम्बन्धी कारोबारको व्यहोरा इजाजतपत्रमा नै उल्लेख गरिनेछ । (आ) नेपाल राष्ट्र बैंक मनिचेब्जर इजाजतपत्र तथा निरीक्षण विनियमावली, २०७७ (चौथो संशोधनसहित) को विनियम १० को उपविनियम (१) को खण्ड (ज) को व्यवस्था बमोजिम मनिचेब्जरले पोइन्ट अफ सेल्स (पी.ओ.एस.), क्युआर कोड लगायतका विद्युतीय माध्यमबाट सटही सुविधा दिन सक्नेछ ।	नेपाल राष्ट्र बैंक मनिचेब्जर इजाजतपत्र तथा निरीक्षण विनियमावली, २०७७ (चौथो संशोधनसहित) को विनियम १० को उपविनियम (१) को खण्ड (ज) को व्यवस्था बमोजिम मनिचेब्जरले पोइन्ट अफ सेल्स (पी.ओ.एस.), क्युआर कोड लगायतका विद्युतीय माध्यमबाट सटही सुविधा दिन सक्नेछ ।

नेपाल राष्ट्र बैंक, विदेशी विनिमय व्यवस्थापन विभागबाट जारी भएको एकीकृत परिपत्र-२०८० मा
संशोधन/परिमार्जन/थप सम्बन्धमा

क्र.सं.	एकीकृत खण्ड/ इ.प्रा. परिपत्र	खण्ड/ दफा/ बुँदा	विवरण व्यवस्था	संशोधित व्यवस्था
			<p>को उपविनियम</p> <p>(१) को खण्ड (ड) बमोजिम कारवाहीमा परेको भए कारवाही भुक्तान भएको ३ वर्ष पूरा भएको हुनु पर्नेछ ।</p> <p>(इ) PoS मार्फत् विदेशी मुद्रा सटही प्रदान गर्न उपयुक्त भौतिक पुर्वाधार भएको हुनु पर्नेछ ।</p>	
२८.	१७/ २०८०	१(घ) मा (जक) थप	(हाल नभएको)	नेपालमा कार्यरत रही परिवर्त्य विदेशी मुद्रामा पारिश्रमिक प्राप्त गर्ने भारतीय नागरिकको हकमा सो प्रमाणित हुने कागजातको आधारमा परिवर्त्य विदेशी मुद्रामा खाता खोल्न तथा सञ्चालन गर्न सकिनेछ ।
२९.	१८/ २०८०	९ थप	(हाल नभएको)	यस परिपत्र बमोजिम परिवर्त्य विदेशी मुद्रामा लिएको ऋणको किस्ता (सावाँ, ब्याज) विभिन्न परिस्थितिजन्य कारणले सम्बन्धित फर्म/कम्पनी/उद्योगहरूको विदेशी मुद्रा आम्दानी नभएर परिवर्त्य विदेशी मुद्रामा भुक्तानी गर्न नसकिने अवस्था भएमा २०८२ असार मसान्तसम्मका लागि सम्बन्धित बैंक-वित्तीय संस्थाले प्रचलित विनिमय दरका हिसाबले नेपाली रुपैयाँमा असूल गराउन सक्नेछ ।
३०.	२०/ २०८०	१(ठ) (२)	होटलहरूले प्रति ग्राहक अधिकतम अमेरिकी डलर ३०० वा सो बराबरसम्मको परिवर्त्य विदेशी मुद्रा एक बसाई अवधिमा एक पटकको लागि मात्र सटही प्रदान गर्न सक्नेछन् ।	होटलहरूले प्रति ग्राहक अधिकतम अमेरिकी डलर १,००० वा सो बराबरसम्मको परिवर्त्य विदेशी मुद्रा एक बसाई अवधिमा एकै पटक वा पटक-पटक गरी सटही प्रदान गर्न सक्नेछन् ।
३१.	२४/ २०८०	४(क)	<p>विप्रेषणको विनिमय दर सम्बन्धमा : बैंक तथा वित्तीय संस्था र रेमिटान्स कम्पनीहरूले विप्रेषणका लागि प्रयोग गर्ने विनिमयदरको सम्बन्धमा बैंकहरूले Documents (Others) प्रयोजनका लागि निर्धारण गरेको विनिमयदरबाट फेडान (Foreign Exchange Dealers Association of Nepal) मार्फत् राष्ट्र बैंकबाट विनिमय दर प्रकाशन हुने सम्पूर्ण विदेशी मुद्राहरूको लागि औसत खरिद दर तय गरी प्रत्येक दिन विहान १०:०० बजे र दिनको २:०० बजे रेमिटान्स विनिमय दरको रूपमा प्रकाशित गर्नु पर्नेछ । सो दरलाई आधार मानी बैंक तथा वित्तीय संस्था र रेमिटान्स कम्पनीहरूले विप्रेषण प्रयोजनका लागि समान रूपमा विनिमय दर कायम गर्नुपर्नेछ । यसरी फेडानले दैनिक २ पटक प्रकाशन गर्ने रेमिटान्स विनिमयदर इजाजतपत्रप्राप्त सबै बैंक तथा वित्तीय संस्था र रेमिटान्स कम्पनीहरूलाई उपलब्ध गराउनु पर्नेछ । साथै, त्यस्तो विनिमय दरको विवरण फेडानले प्रत्येक दिन विदेशी विनिमय व्यवस्थापन विभागमा समेत पठाउनु पर्नेछ । विप्रेषण कारोबार गर्ने सबै इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाहरूले फेडानको सदस्यता लिनुपर्नेछ ।</p>	<p>विप्रेषणको विनिमय दर सम्बन्धमा :</p> <p>बैंक तथा वित्तीय संस्था र रेमिटान्स कम्पनीहरूले विप्रेषणका लागि प्रयोग गर्ने विनिमयदरको सम्बन्धमा बैंकहरूले Documents (Others) प्रयोजनका लागि निर्धारण गरेको विनिमयदरबाट फेडान (Foreign Exchange Dealers Association of Nepal) मार्फत् राष्ट्र बैंकबाट विनिमय दर प्रकाशन हुने सम्पूर्ण विदेशी मुद्राहरूको लागि औसत खरिद दर तय गरी प्रत्येक दिन विहान १०:०० बजे र दिनको २:०० बजे रेमिटान्स विनिमय दरको रूपमा प्रकाशित गर्नु पर्नेछ । बैंक तथा वित्तीय संस्था र रेमिटान्स कम्पनीहरूले विप्रेषण कारोबार गर्ने नेपाल राष्ट्र बैंकबाट स्वीकृति प्राप्त विदेशी संस्थाहरूसँगको विप्रेषण कारोबारको फस्ट्यौट (सेटलमेन्ट) फेडान दरमा गर्नु पर्नेछ । यसरी फेडानले दैनिक २ पटक प्रकाशन गर्ने रेमिटान्स विनिमयदर इजाजतपत्रप्राप्त सबै बैंक तथा वित्तीय संस्था र रेमिटान्स कम्पनीहरूलाई उपलब्ध गराउनु पर्नेछ । साथै, त्यस्तो विनिमय दरको विवरण फेडानले प्रत्येक दिन विदेशी विनिमय व्यवस्थापन विभागमा समेत पठाउनु पर्नेछ । विप्रेषण</p>

नेपाल राष्ट्र बैंक, विदेशी विनियमय व्यवस्थापन विभागबाट जारी भएको एकीकृत परिपत्र-२०८० मा
संशोधन/परिमार्जन/थप सम्बन्धमा

क्र.सं.	एकीकृत खण्ड/ इ.प्रा. परिपत्र	दफा/ बुँदा	विवरण व्यवस्था	संशोधित व्यवस्था									
				कारोबार गर्ने सबै इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाहरूले फेडानको सदस्यता लिनुपर्नेछ ।									
३२.	२४/ २०८०	१४ थप	(हाल नभएको)	<p>नेपाल राष्ट्र बैंक विप्रेषण विनियमावली, २०७९ बमोजिम इजाजतपत्रप्राप्त विप्रेषण कम्पनीले बाहेक अन्यले सब-एजेण्ट/सब-रिप्रिजेन्टेटिभ नियुक्त गर्न सक्ने छैनन् । इजाजतपत्रप्राप्त विप्रेषण कम्पनीले सब-एजेण्ट/सब-रिप्रिजेन्टेटिभ नियुक्त गर्दा देहायबमोजिमका व्यवस्थाहरु समेत पालना गर्नु पर्नेछः</p> <p>१) नेपाल राष्ट्र बैंक विप्रेषण विनियमावली, २०७९ को विनियम ३५(१) को व्यवस्था बाहेक इजाजतपत्रप्राप्त विप्रेषण कम्पनी र सब-एजेण्ट/सब-रिप्रिजेन्टेटिभबीचमा अन्य तह वा संरचना बनाउन पाइने छैन ।</p> <p>२) इजाजतपत्रप्राप्त विप्रेषण कम्पनीले नियुक्त गरेको सब-एजेण्ट/सब-रिप्रिजेन्टेटिभ नियुक्त गर्न नसक्ने गरी विप्रेषण कारोबार गर्नु पर्नेछ ।</p>									
३३.	२४/ २०८०	अनुसूची २४.३ मा थप (दफा ७ सँग सम्बन्धित)	(हाल नभएको)	<p>(तालिका लगतै रहने गरी) यस विवरणको “रकमको प्रयोजन” कोलम अन्तर्गत तल उल्लेख भएबमोजिम कारोबारको प्रयोजन खुलाउनु पर्नेछ ।</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>शीर्षक</th> <th>Heading</th> <th>व्याख्या</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>विप्रेषण</td> <td>Workers Remittance</td> <td>विदेशबाट रकम पठाएबापत कुनै प्रतिफल अपेक्षा नगरी आफ्नो परिवार, इष्टमित्र, साथीभाइलाई पठाइने रकमलाई यस शीर्षकमा राख्ने । यसमा पठाउने र पाउने दुवै पक्ष व्यक्ति हुनुपर्नेछ । आफ्नो परिवार, इष्टमित्र, साथीभाइलाई विदेश बस्ने नेपाली व्यक्तिले रकम पठाउँदा उद्देश्य औषधी उपचार, शिक्षा शुल्क, ऋण वा व्याज तिर्ने आदि उल्लेख गरेपनि उक्त रकमलाई विप्रेषणमा नै राख्ने । यस अन्तर्गत दैनिक रु.२० लाखको सीमा लागू हुने छैन ।</td> </tr> <tr> <td>अन्य ट्रान्सफर</td> <td>Other Transfer</td> <td>कुनै किसिमको कानूनी तथा व्यवसायिक प्रतिफल हुने अपेक्षा नराखी परोपकारी विचार, धर्म</td> </tr> </tbody> </table>	शीर्षक	Heading	व्याख्या	विप्रेषण	Workers Remittance	विदेशबाट रकम पठाएबापत कुनै प्रतिफल अपेक्षा नगरी आफ्नो परिवार, इष्टमित्र, साथीभाइलाई पठाइने रकमलाई यस शीर्षकमा राख्ने । यसमा पठाउने र पाउने दुवै पक्ष व्यक्ति हुनुपर्नेछ । आफ्नो परिवार, इष्टमित्र, साथीभाइलाई विदेश बस्ने नेपाली व्यक्तिले रकम पठाउँदा उद्देश्य औषधी उपचार, शिक्षा शुल्क, ऋण वा व्याज तिर्ने आदि उल्लेख गरेपनि उक्त रकमलाई विप्रेषणमा नै राख्ने । यस अन्तर्गत दैनिक रु.२० लाखको सीमा लागू हुने छैन ।	अन्य ट्रान्सफर	Other Transfer	कुनै किसिमको कानूनी तथा व्यवसायिक प्रतिफल हुने अपेक्षा नराखी परोपकारी विचार, धर्म
शीर्षक	Heading	व्याख्या											
विप्रेषण	Workers Remittance	विदेशबाट रकम पठाएबापत कुनै प्रतिफल अपेक्षा नगरी आफ्नो परिवार, इष्टमित्र, साथीभाइलाई पठाइने रकमलाई यस शीर्षकमा राख्ने । यसमा पठाउने र पाउने दुवै पक्ष व्यक्ति हुनुपर्नेछ । आफ्नो परिवार, इष्टमित्र, साथीभाइलाई विदेश बस्ने नेपाली व्यक्तिले रकम पठाउँदा उद्देश्य औषधी उपचार, शिक्षा शुल्क, ऋण वा व्याज तिर्ने आदि उल्लेख गरेपनि उक्त रकमलाई विप्रेषणमा नै राख्ने । यस अन्तर्गत दैनिक रु.२० लाखको सीमा लागू हुने छैन ।											
अन्य ट्रान्सफर	Other Transfer	कुनै किसिमको कानूनी तथा व्यवसायिक प्रतिफल हुने अपेक्षा नराखी परोपकारी विचार, धर्म											

नेपाल राष्ट्र बैंक, विदेशी विनिमय व्यवस्थापन विभागबाट जारी भएको एकीकृत परिपत्र-२०८० मा
संशोधन/परिमार्जन/थप सम्बन्धमा

क्र.सं.	एकीकृत इ.प्रा. परिपत्र	खण्ड/ दफा/ बुँदा	विवरण व्यवस्था	संशोधित व्यवस्था												
				<p>प्रवर्द्धन आदि उद्देश्यले पठाइने ट्रान्सफरहरु जस्तै: Gaming, Lottery, क्षतिपूर्ती आदि वापत प्राप्त हुने रकमलाई यस शीर्षकमा राख्ने ।</p> <table border="1"> <tr> <td>तलब, ज्याला लगायत प्राथमिक आम्दानी</td><td>Primary Income</td><td>कुनै विदेशी व्यक्ति वा संस्था अन्तर्गत काम गरेवापत त्यस्ता व्यक्ति वा संस्थाले पठाउने रकमलाई यस शीर्षकमा राख्ने ।</td></tr> <tr> <td>कम्प्युटर तथा सूचना सेवा</td><td>Computer and information service</td><td>देहायबमोजिमको कारोबारलाई यस शीर्षकमा राख्ने : Computer Hardware तथा software सम्बन्धी सेवा विक्री र मरमत सम्भार गरेवापत प्राप्त हुने रकम । Freelancing कार्यवापत प्राप्त हुने रकम । अन्य सेवावापत प्राप्त भएका बाहेक । Blog, Website, News-Portal आदिमा विदेशी News वा विज्ञापन राखेवापत विदेशी संस्थाले दिएको रकम ।</td></tr> <tr> <td>अन्य सेवा</td><td>Other Services</td><td>यातायात सम्बन्धी सेवा, भ्रमण सेवा, परामर्श तथा व्यवस्थापकीय सेवा, कमिसन, व्यावसायिक सेवा तथा अन्य सेवा वापत प्राप्त हुने रकमलाई यस शीर्षकमा राख्ने ।</td></tr> <tr> <td>वस्तु व्यापार</td><td>Merchandise Trade</td><td>वि.वि.नि.जारी गर्न सक्ने गरी इजाजतपत्र प्राप्त बैंक तथा वित्तीय संस्थाले मात्र भर्ने । वस्तु व्यापार हिसावमिलान वापत प्राप्त हुने रकमलाई यस शीर्षकमा राख्ने ।</td></tr> </table>	तलब, ज्याला लगायत प्राथमिक आम्दानी	Primary Income	कुनै विदेशी व्यक्ति वा संस्था अन्तर्गत काम गरेवापत त्यस्ता व्यक्ति वा संस्थाले पठाउने रकमलाई यस शीर्षकमा राख्ने ।	कम्प्युटर तथा सूचना सेवा	Computer and information service	देहायबमोजिमको कारोबारलाई यस शीर्षकमा राख्ने : Computer Hardware तथा software सम्बन्धी सेवा विक्री र मरमत सम्भार गरेवापत प्राप्त हुने रकम । Freelancing कार्यवापत प्राप्त हुने रकम । अन्य सेवावापत प्राप्त भएका बाहेक । Blog, Website, News-Portal आदिमा विदेशी News वा विज्ञापन राखेवापत विदेशी संस्थाले दिएको रकम ।	अन्य सेवा	Other Services	यातायात सम्बन्धी सेवा, भ्रमण सेवा, परामर्श तथा व्यवस्थापकीय सेवा, कमिसन, व्यावसायिक सेवा तथा अन्य सेवा वापत प्राप्त हुने रकमलाई यस शीर्षकमा राख्ने ।	वस्तु व्यापार	Merchandise Trade	वि.वि.नि.जारी गर्न सक्ने गरी इजाजतपत्र प्राप्त बैंक तथा वित्तीय संस्थाले मात्र भर्ने । वस्तु व्यापार हिसावमिलान वापत प्राप्त हुने रकमलाई यस शीर्षकमा राख्ने ।
तलब, ज्याला लगायत प्राथमिक आम्दानी	Primary Income	कुनै विदेशी व्यक्ति वा संस्था अन्तर्गत काम गरेवापत त्यस्ता व्यक्ति वा संस्थाले पठाउने रकमलाई यस शीर्षकमा राख्ने ।														
कम्प्युटर तथा सूचना सेवा	Computer and information service	देहायबमोजिमको कारोबारलाई यस शीर्षकमा राख्ने : Computer Hardware तथा software सम्बन्धी सेवा विक्री र मरमत सम्भार गरेवापत प्राप्त हुने रकम । Freelancing कार्यवापत प्राप्त हुने रकम । अन्य सेवावापत प्राप्त भएका बाहेक । Blog, Website, News-Portal आदिमा विदेशी News वा विज्ञापन राखेवापत विदेशी संस्थाले दिएको रकम ।														
अन्य सेवा	Other Services	यातायात सम्बन्धी सेवा, भ्रमण सेवा, परामर्श तथा व्यवस्थापकीय सेवा, कमिसन, व्यावसायिक सेवा तथा अन्य सेवा वापत प्राप्त हुने रकमलाई यस शीर्षकमा राख्ने ।														
वस्तु व्यापार	Merchandise Trade	वि.वि.नि.जारी गर्न सक्ने गरी इजाजतपत्र प्राप्त बैंक तथा वित्तीय संस्थाले मात्र भर्ने । वस्तु व्यापार हिसावमिलान वापत प्राप्त हुने रकमलाई यस शीर्षकमा राख्ने ।														
३४.	२७/ २०८०	(ख) मा “परिच्छेद -१९ विविध” थप गरी दफा ६६ थप	(हाल नभएको)	नेपाल राष्ट्र बैंक विप्रेषण विनियमावली, २०७९ बमोजिम विप्रेषण कारोबारको लागि इजाजतपत्रप्राप्त विप्रेषण कम्पनीहरूले अनुसूची-५ बमोजिमको विवरण भरी आर्थिक वर्ष समाप्त भएको १५ दिनभित्र यस बैंकको सम्पति शुद्धीकरण निवारण सुपरिवेक्षण महाशाखामा पेश गर्नु पर्नेछ । आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को हकमा भने यस्तो विवरण २०८१ कात्तिक मसान्तभित्र पेश गर्नु पर्नेछ ।												

नेपाल राष्ट्र बैंक, विदेशी विनिमय व्यवस्थापन विभागबाट जारी भएको एकीकृत परिपत्र-२०८० मा
संशोधन/परिमार्जन/थप सम्बन्धमा

क्र.सं.	एकीकृत इ.प्रा. परिपत्र	खण्ड/ दफा/ बुँदा	विवरण व्यवस्था	संशोधित व्यवस्था
३५.	२८ / २०८०	११ थप	(हाल नभएको)	यस एकीकृत परिपत्र-२०८० मा उल्लेख भएबमोजिम भन्दा बाहेकका विदेशी विनिमय सटही सुविधाको स्वीकृति प्रचलित विदेशी विनिमय (नियमित गर्ने) ऐन, नियम तथा विनियम बमोजिम यस बैंकले प्रदान गर्नेछ।

अनुसूची ५
(एकीकृत इ.प्रा. परिपत्र: २७/२०८० को खण्ड (ख) सँग सम्बन्धित)

Name of Remittance Company:

Date of Reporting: DD/MM/YYYY

Particulars	Response
I: Board and Governance	
1. Has the Board of Directors approved written AML/CFT policies and procedures?	
2. How often does the Board review and update its AML CFT programs and policies?	
3. Has the board made provision for a separate budget concerning AML/CFT activities and programs?	
4. Has the Board designated any of its members responsible for AML/CFT issues or created an AML/CFT Committee?	
5. What types of reports do the Board and top management receive on AML/CFT related issues? From whom and how often?	
6. Does the Board provide feedback to management on reports it receives?	
7. Does the Board or one of its committees meet periodically with the Compliance officer? If so how often?	
8. Has the Board formulated and communicated a code of conduct/ethics, and does this include AML/CFT issues?	
II: Policies and Procedures:	
1. How often are AML/CFT related policies and procedures reviewed? Updated? When they were last updated?	
2. Have the policies and procedures been disseminated to concerned employees and management? How was this disseminated?	
3. Has the Company implemented AML/CFT policies and procedures for Customer Identification and Verification for all types of customer transactions (cash/wallet/account deposit)?	
4. Do the CDD policies and procedures include: a) Customer Acceptance and Rejection b) Enhanced CDD for higher-risk customers, products, transactions, etc. c) Maintain records of transaction details securely d) Provision related to Combating Terrorist Financing e) Monitoring of customer transactions f) Internal and external (FIU) reporting of suspicious transactions	
5. Do AML/CFT CDD policies and procedures require the remittance company to:- a) Record information on the purpose and intended nature of the business relationship/transaction. b) Apply ECDD procedures for PEPs and other high-risk customers and transactions, etc. c) Appoint a higher-level officer/manager responsible for approving and handling cross-border correspondent relationships, PEP, and high-risk customer accounts or transactions.	
6. Do the identification and verification procedures for all new customers include the following (If the remittance company has provision for membership or accounts of customers)? a) Examination of documents for authenticity. b) Face-to-face meetings with prospective customers. c) Crosscheck information with independent sources. d) Conduct detailed verification for customers classified as high-risk, linked to high-risk business, and/or from high-risk countries.	
7. Does the Company's CDD policy include checking customers against high-risk customers in	

**नेपाल राष्ट्र बैंक, विदेशी विनिमय व्यवस्थापन विभागबाट जारी भएको एकीकृत परिपत्र-२०८० मा
संशोधन/परिमार्जन/थप सम्बन्धमा**

Particulars	Response
official country lists or lists issued through UNSCRs?	
8. What types of customers does the remittance company refuse to do business with? Why?	
9. For funds transfer, does the remittance company retain the following records? <ul style="list-style-type: none"> a) Name and address of originator and beneficiary b) Amount of funds transfer. c) The date of funds transfer. d) Any payment instructions. e) The identity of the beneficiary's bank and account number of the beneficiary (in case of account deposit). f) Purpose of funds transfer. 	
10. Describe your CDD procedures when customer business is conducted through or with the participation of: <ul style="list-style-type: none"> a) Third-party intermediaries (e.g., subagent of another remittance company) b) Other non-face-to-face business. 	
III. MIS/ Internal Control/ Audit	
1. Does the Company have an information system that can monitor and generate reports on customer transactions?	
2. Does the Company maintain a customer database? If yes, is the database integrated into the information system referred to in number 1 above?	
3. Does the information system generate indicators (red flags, alerts, etc.) to detect suspicious transactions? If so provide statistics of such indicators.	
4. Can the Board and the management receive AML/CFT reports directly generated by the system?	
5. Does the Company have an Internal Audit Department/function? Does it review and test the AML/CFT program while conducting an audit?	
6. When was the last time the internal audit reviewed AML/CFT? Describe the scope of the last review and its findings. Please provide a copy of the report if there is any.	
7. Is the internal audit function with respect to AML/CFT risk-based? Are compliance with policies and procedures reviewed?	
8. In the last audit, was the system for identifying and reporting suspicious activities and transactions reviewed?	
9. Who reviews audit reports on AML/CFT? How are issues raised in the audit addressed?	
10. Does the external auditor's review of the internal control environment cover AML/CFT controls? Or, has there been an independent audit review of AML/CFT control measures?	
IV: Risk Management and Compliance Functions	
1. Is there a specialized Risk Management Unit or function within your remittance company? Does it cover ML/TF risks?	
2. Does the Company have a policy for conducting periodic ML/TF risk assessment? If so what is the scope and frequency of such assessments i.e. <ul style="list-style-type: none"> a) Products/Services b) Clients/customers c) Geographic location/jurisdiction d) Delivery channels e) Agents f) Use of intermediaries 	
3. Does the Company have an ML/TF risk classification in effect? If so, describe	
4. Are there specific types or categories of products and customers identified as high-risk? Which categories and how many have been so identified?	
5. Are there customers who are prohibited from doing business with the remittance company based on the risk of ML/TF?	
6. Does the Company take into account ML/TF risks in approving the expansion of business e.g. new branches, and markets (domestic and foreign)? Has the Company identified high-risk locations where it conducts business?	
7. Is the Board informed of changing ML/TF risk? If so how is this communicated?	
8. Has the Company appointed an AML/CFT compliance officer? If so provide the name and position within the organization. Is the compliance officer at the managerial level?	
9. Provide details of the AML/CFT compliance officer's professional qualifications, training, duties and responsibilities. To whom does the compliance officer report?	

नेपाल राष्ट्र बैंक, विदेशी विनिमय व्यवस्थापन विभागबाट जारी भएको एकीकृत परिपत्र-२०८० मा
संशोधन/परिमार्जन/थप सम्बन्धमा

Particulars	Response
10. Describe the role of the AML/CFT compliance officer in: a) Monitoring and reporting of suspicious activities; b) training; c) development of risk systems and controls; d) Others.	
V. Human Resources/ Training/ Sub-agent Management	
1. Is there an AML/CFT training program in place for employees?	
2. What kind of AML/CFT training has the Compliance officer attended (Internal and external)?	
3. What type of AML/CFT training, if any, does your institution provide to the employees? When was the last training program delivered? What is the frequency of training provided?	
4. Are there different types of AML/CFT training programs e.g. for new and existing employees? By type of business activities, etc.	
5. Has the Board and senior management participated in AML/CFT training? If so describe.	
6. Does the Company retain records of its training sessions including attendance records and relevant training materials used?	
7. Does the Company communicate new AML/CFT related laws or changes to existing AML/CFT related policies or practices to employees?	
8. What was the AML/CFT training budget for last year? Current year?	
9. Does your Company screen prospective employees, (e.g. criminal records, work experience, etc.)? If yes, what other checks and examinations does it conduct?	
10. Has the Company provided AML/CFT related training to its subagents? If so, what percentage of subagents has been covered and how often are such trainings given?	
VI. Reporting and Record Keeping	
1. Does the Company have an internal system for detecting and reporting unusual and suspicious activities? If yes, Manual or Automated?	
2. Are there specific monitoring systems for terrorism financing? If so describe in detail.	
3. Describe, if any, the security measures applied to prevent information about unusual and suspicious activities from being disclosed to unauthorized parties, wittingly or unwittingly.	
4. Are monitoring and reporting mechanisms the same for all types of customers? What about PEPs?	
5. What is the procedure applied once an account, transaction, or activity is identified as unusual or suspicious? Are these procedures documented?	
6. How many STRs have been sent to the FIU in the past 3 years, year-wise?	
7. Are there administrative sanctions for employees who do not adhere to the monitoring and reporting policies and procedures? Have any been applied in the last 3 years?	
8. Does the remittance company conduct bulk screening on a periodical basis? What types of list are used while conducting bulk screening?	
9. Does the remittance company use adverse media news to prepare separate negative list?	
10. How are records maintained? Paper, electronically, onsite, offsite storage?	
11. How are records maintained by the subagents of the remittance company?	
12. What are the security measures for recordkeeping?	
13. Describe the procedures for accessing and retrieving AML/CFT related data. How long would it take to retrieve the information for a particular customer going back 5 years? Has this been tested?	
14. Has there been a request from the authorities (e.g., FIU, Law Enforcement Agencies) for customer data? Provide information of data requested in the last 3 years?	
15. Is the current list of the Company's subagents accessible by competent authorities? How is this ensured?	